

Referens:

Förste aktuarie Björn Häggström
tel 08 - 14 05 60 - 4682

7 december 1972

SM/I 1972:48

1 (12)

EXPORT AV JÄRN, STÅL OCH VERKSTADSPRODUKTER ÅREN 1971-1973 ENLIGT EXPORTENKÄTEN I NOVEMBER 1972

Exports 1971-1973 of certain metal and engineering industry products
according to the survey in November 1972

SAMMANFATTNING

Jäm- och stålverk

Jäm- och stålverkens exportvärde 1972 väntas öka med 6,1 % jämfört med 1971. Detta innebär i stort sett samma bedömning som vid augustienkäten.

Beträffande fördelningen på olika marknader 1972 jämfört med 1971, väntas exportandelen till USA-Kanada öka medan Västeuropa förväntas minska i motsvarande grad. Även detta överensstämmer i huvudsak med augustienkätens marknadsprognos för 1972.

Prognosuppgifter för 1973 har även insamlats. Enligt dessa väntar sig företagen i branschen en ökningstakt på 15,4 % jämfört med 1972. Detta är en uppjustering av augustiundersökningens prognos för 1973 och den faller framför allt på andra halvåret 1973.

Västeuropa väntas under 1973 åter uppnå sin marknadsandel från 1971 på bekostnad av främst Östeuropa-Kina.

Företagen förväntar att prisnivån på järn- och stålprodukter jämfört med första halvåret 1972 kommer att stiga märkbart under andra halvåret 1972 och förväntas under 1973 fortsätta att stiga i något långsammare takt.

Verkstadsindustri

Exporten av verkstadsprodukter beräknas 1972 öka med drygt 0,9 miljarder kronor jämfört med 1971. Detta innebär en ökning med 6,3 %, vilket är en obetydlig uppjustering av augustiundersökningens prognos för 1972.

Beträffande marknadsandelarna visar enkäten att USA-Kanada och i viss mån gruppen "Övriga länder" ökar sina resp andelar medan Västeuropa, främst EFTA-gruppen med undantag för Storbritannien, väntas göra motsvarande andelsförluster. Denna utveckling stämmer väl överens med vad som förväntades vid augustienkäten.

För 1973 förutser företagen en exportökning med 12,5 % jämfört med 1972 vilket innebär en viss uppjustering från augusti i år då en ökning med 11,2 % förväntades.



Utgivare: Statistiska centralbyrån, Fack, 102 50 Stockholm 27

Statistiska meddelanden ges ut intermittent. Prenumeration kan göras genom bokhandeln eller hos AB Allmänna Förlaget, Fack, 103 20 Stockholm 16. Arsprenumeration inkl moms: hela serien 550 kr; undergrupperna Am och N vardera 125 kr; undergrupperna I, Iv, J och T vardera 100 kr; undergrupperna Bo och P vardera 75 kr; undergrupperna R och U vardera 50 kr; undergrupperna Be, H, Pa och S vardera 25 kr. Lösnummerpris: 2:55 exkl moms (om ej annat anges). Ansvarig utgivare: Lennart Fastbom, Statistiska centralbyrån.

Published by the National Central Bureau of Statistics, Fack, S-102 50 Stockholm 27, Sweden

The Reports are issued from time to time. They may be obtained from AB Allmänna Förlaget, Fack, S-103 20 Stockholm 16, Sweden. Annual subscription: Sw.Kr. 550.—. Subgroups Am, N respectively: Sw.Kr. 125.—; subgroups I, Iv, J, T respectively: Sw.Kr. 100.—; subgroups Bo, P respectively: Sw.Kr. 75.—; subgroups R, U respectively: Sw.Kr. 50.—; subgroups Be, H, Pa, S respectively: Sw.Kr. 25.—. Single issue: Sw.Kr. 2.55 (unless otherwise specified).

Beträffande fördelningen på olika marknader 1973 väntas inga större förändringar jämfört med 1972.

Verkstadsindustrin väntar att priserna under andra halvåret 1972 och år 1973 kommer att stiga i ungefär samma takt som de väntat i tidigare enkäter.

TABELLREDOVISNING

Resultaten redovisas i följande tabeller och diagram:

Tabell 1. Järn- och stålverk. Procentuella förändringar av exportvärdet (1968-1973).

Tabell 2. Järn- och stålverk. Exporten fördelad på länder och länderområden (1971-1973).

Diagram A. Järn- och stålverk. Exporten i absoluta tal enligt utrikeshandelsstatistiken och de senaste enkäterna (1970-1973).

Tabell 3. Verkstadsindustri. Data om population och urval.

Tabell 4. Verkstadsindustri. Exporten i absoluta tal enligt utrikeshandelsstatistiken och enkäten 1971-1973. Enkätens värden uppräknade och fördelade på storleksgrupper.

Tabell 5. Verkstadsindustri. Exporten från större företag fördelade på länder och länderområden 1971-1973 enligt enkäten och totalt enligt utrikeshandelsstatistiken. Uppräknade värden.

Tabell 6. Järn- och stålverk. Marknadssituation för järn- och stålprodukter på exportmarknaden.

Tabell 7. Verkstadsindustri. Marknadssituation för verkstadsprodukter på exportmarknaden.

KOMMENTAR TILL TABELLERN 1-2 OCH DIAGRAM A

Uppgifterna i tabell 1 bygger på a) utrikeshandelsstatistiken sedan 1967 och b) enkäterna från augustienkäten 1968. De procentuella förändringarna är beräknade i förhållande till samma period ett år tidigare, dels helårsvis, dels halvårsvis.

Av tabell 1 framgår att enligt utrikeshandelsstatistiken låg exportvärdet första halvåret 1972 för järn- och stålprodukter 2,6 % över nivån motsvarande period ett år tidigare. Motsvarande värde för enkäten är 3,4 % över nivån första halvåret 1971.

För andra halvåret 1972 förväntas enligt enkäten, en ökning med 9,0 % jämfört med andra halvåret 1971. Detta innebär ett totalvärde för 1972 som ligger 6,1 % över nivån för 1971.

För 1973 förväntas företagen en ökningstakt på totalt 15,4 % uppdelat på 15,2 och 15,6 % för första resp andra halvåret 1973 jämfört med motsvarande halvår 1972. En uppjustering av föregående prognos för 1973 och framför allt då för andra halvåret 1973.

Av tabell 2 kan utläsas att, i fråga om fördelningen av järn- och stålprodukter på olika marknader 1972, föreliggande prognosuppgifter tyder på en förskjutning av exportandelarna från Västeuropa till framför allt USA-Kanada.

Prognoserna för 1973 tyder på en återupphämtning för Västeuropa, upp till 1971 års andel, då främst på bekostnad av Östeuropa-Kina.

Diagram A visar exportutvecklingen enligt utrikeshandelsstatistiken och enligt enkäterna från november 1971. Uppgifterna för de tre senaste halvåren vid varje enkätstillfälle avser förväntade värden.

KOMMENTAR TILL TABELLERNAS 3-5

Tabell 3 innehåller utöver data om population och urval även uppgifter om svarsprocenten. Den senare är 99,8 %.

Av tabell 4 framgår att exportvärdet av verkstadsprodukter under 1972 beräknas öka med 907 miljoner kronor i löpande priser räknat. Detta innebär en ökning med 6,3 % och är en obetydlig uppjustering av augustienkätens prognos för 1972.

För 1973 förutser företagen en exportökning med 12,5 % jämfört med 1972 vilket innebär en viss uppjustering från augusti i år då en ökning med 11,2 % förväntades.

Tabell 5 redovisar de större företagens exportvärden av verkstadsprodukter fördelade på länder och länderområden. Redovisningen ger inte en fullständig bild av exportens geografiska fördelning eftersom ungefär 10 % av den totala exporten enligt enkätuppgifterna är att hänföra till de mindre företagen.

Under 1972 väntas USA-Kanada och i viss mån även gruppen "Övriga länder" öka sina resp andelar av verkstadsexporten medan Västeuropa, främst EFTA-gruppen med undantag för Storbritannien, väntas göra motsvarande andelsföruster. Denna utveckling stämmer väl överens med vad som förväntades vid augustienkäten.

Beträffande fördelningen på olika marknader 1973 väntas inga större förändringar jämfört med 1972.

KOMMENTAR TILL TABELLERNAS 6-7

Tabell 6-7. I samband med majenkäten i år tillkom en helt ny fråga. Den behandlar marknadssituationen för järn- och stålprodukter resp verkstadsprodukter på exportmarknaden. Nedan följer en redovisning av frågans utseende:

Marknadssituation för järn- och stålprodukter (verkstadsprodukter) på exportmarknaden

Under denna rubrik vill vi att Ni gör en bedömning av den totala efterfrågan (konjunkturen) på den typ av järn- och stålprodukter (verkstadsprodukter) Ni tillverkar och hur den kommer att utvecklas på företagets exportmarknader. Anser Ni att marknadssituationen kommer att variera - försök att ge ett sammanfattande omdöme för Era viktigaste exportmarknader.

Marknadssituationen kommer jämfört med närmast föregående halvår att:

	Markera med ett kryss i tillämplig ruta för varje halvår		
	1972	1973	
	2:a halvåret	1:a halvåret	2:a halvåret
förbättras			
vara oförändrad			
försämras			

Varje redovisad förändring har vägts med resp företags uppgivna beräknade exportleveranser för motsvarande halvår. Uppgifterna för varje marknadssituation under resp halvår har sedan summerats och redovisas i procent av totalvärdet. Med tanke på att denna fråga ställdes för första gången vid majenkäten i år föreligger vissa tolkningssvårigheter. SCB finner det trots detta angeläget att lämna en tabellredovisning av resultatet.

PRISFÖRVÄNTNINGAR

Vid enkäten har uppgifter inhämtats om företagens bedömning beträffande utvecklingen av den genomsnittliga prisnivån för exportleveranserna under andra halvåret 1972 samt första och andra halvåret 1973, jämfört med prisnivån första halvåret 1972.

Resultatet av denna fråga redovisas under rubriken "SAMMANFATTNING" sid 1.

ALLMÄNT

Resultaten av den närmast föregående undersökningen redovisas i Statistiska meddelanden SM/I 1972:38. För närmare beskrivning av enkäternas tekniska uppläggning hänvisas till Statistiska meddelanden I 1966:21 och I 1968:31.

SUMMARY

In this survey a sample of enterprises in basic metal and engineering industries have reported their future export expectations.

The results are reported in tables and diagram as follows: .

Table 1. Basic metal industries. Percentage change in the value of exports.

Table 2. Basic metal industries. Distribution of exports by countries and groups of countries.

Diagram A. Basic metal industries. The value of exports according to foreign trade statistics and the latest surveys of exports.

Table 3. Engineering industries. Data about the population and the sample.

Table 4. Engineering industries. Estimated export value distributed by size-groups of enterprises.

Table 5. Engineering industries. Distribution of estimated exports by countries and groups of countries.

Table 6. Basic metal industries. Estimated total demand for iron and steel products.

Table 7. Engineering industries. Estimated total demand for engineering products.

In the tables and the diagram I and II are used as follows:

I = the first half of the year

II = the second half of the year

The export value for iron and steel products in 1972 is expected to be higher than in 1971.

For engineering products the increase rate 1972 is not expected to be as high as that in 1971.

Tabell 1. Järn- och stålverk - Procentuella förändringar av exportvärdet enligt exportenkäterna och utrikeshandelsstatistiken 1968-1972

Anm. I betecknar första halvåret

II " andra "

Enkäter	<u>1968</u> 1967	<u>1968:I</u> 1967:I	<u>1968:II</u> 1967:II	<u>1969</u> 1968	<u>1969:I</u> 1968:I	<u>1969:II</u> 1968:II	<u>1970</u> 1969	<u>1970:I</u> 1969:I	<u>1970:II</u> 1969:II	<u>1971</u> 1970	<u>1971:I</u> 1970:I	<u>1971:II</u> 1970:II	<u>1972</u> 1971	<u>1972:I</u> 1971:I	<u>1972:II</u> 1971:II	<u>1973</u> 1972	<u>1973:I</u> 1972:I	<u>1973:II</u> 1972:II
Aug 1968	7,3	6,0	8,6	5,9	7,2	4,8												
Febr 1969				10,4	12,2	8,8		7,8										
Aug 1969				15,2	15,2	15,2	12,6	14,2	11,0									
Febr 1970				17,4	16,0	18,8	19,9	20,9	18,9		3,8							
Aug 1970							20,4	23,4	17,6	6,5	6,4	6,7						
Febr 1971							16,7	23,5	10,5	9,4	6,5	12,4		7,7				
Aug 1971										- 1,3	- 4,2	1,5	8,8	8,3	9,4			
Nov 1971										- 3,2	- 4,2	- 2,1	8,5	5,4	11,6			
Febr 1972										- 5,5	- 4,9	- 6,2	12,0	4,8	19,4		14,0	
Maj 1972													9,6	4,1	15,2		16,1	
Aug 1972													5,1	2,5	9,9	13,0	14,3	11,7
Nov 1972													6,1	3,4	9,0	15,4	15,2	15,6
Utrikes- handels- statistiken	7,3	1,5	13,2	17,1	19,8	14,5	19,5	23,4	15,7	- 8,2	- 5,0	- 11,5		2,6				

Tabell 2. Järn- och stålverk - Exporten fördelad på länder och länderområden 1971-1973

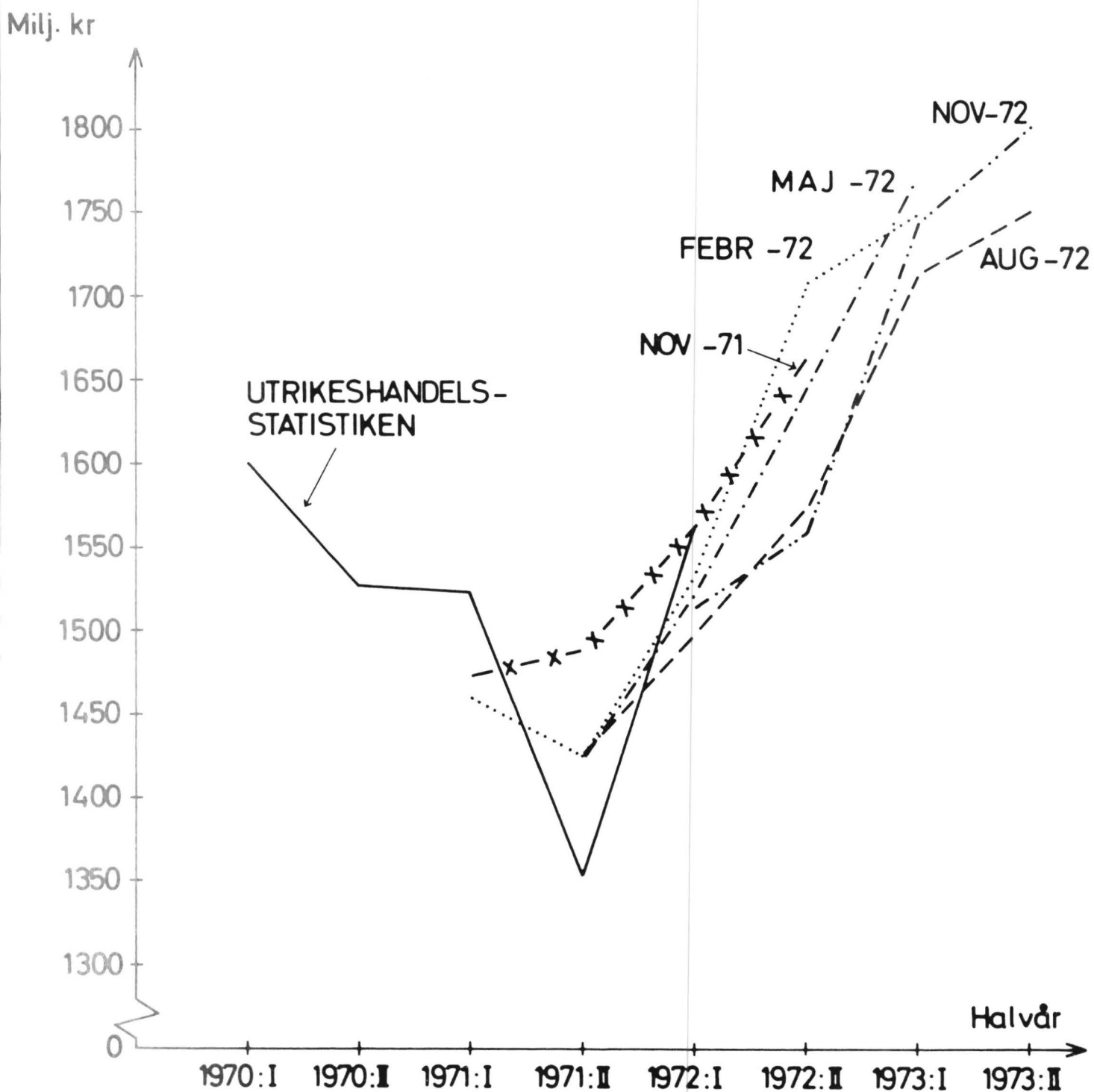
	Exportleveranser enligt novemberenkäten 1972								Exportleveranser enligt utrikeshandelsstatistiken	
	Milj kr			Procentuell		Procentuell			Procentuell	Milj kr
				förändring	förändring	fördelning	fördelning	fördelning	fördelning	
	1971 ¹	1972	1973	1972/1971	1973/1972	1971 ¹	1972	1973	1971	1971
Västeuropa	2 045,3	2 124,6	2 514,5	3,9	18,4	70,7	69,1	70,9	70,2	2 019,1
därav										
EEC	825,0	860,3	1 041,1	4,3	21,0	28,5	28,0	29,3	28,4	816,5
EFTA (inkl Finland)	1 107,8	1 158,5	1 325,5	4,6	14,4	38,3	37,7	37,4	38,4	1 103,8
Norge	209,0	234,8	243,6	12,3	3,7	7,2	7,6	6,9	6,7	191,7
Danmark	220,9	256,6	291,1	16,2	13,4	7,6	8,3	8,2	7,9	228,4
Finland	162,1	147,6	169,5	-8,9	14,8	5,6	4,8	4,8	6,0	173,0
Storbritannien	361,2	387,2	472,8	7,2	22,1	12,5	12,6	13,3	12,4	357,3
Västtyskland	389,2	406,5	508,6	4,4	25,1	13,4	13,2	14,3	12,9	371,5
Östeuropa och Kina	236,6	265,2	225,2	12,1	-15,1	8,2	8,6	6,3	8,3	237,5
USA och Kanada	374,4	432,8	507,7	15,6	17,3	12,9	14,1	14,3	12,6	363,5
Japan	25,5	25,0	31,0	-2,0	24,0	0,8	0,8	0,9	0,9	25,9
Övriga länder	213,2	226,5	269,2	6,2	18,9	7,4	7,4	7,6	8,0	229,9
Summa	2 895,0	3 074,1	3 547,6	6,2	15,4	100,0	100,0	100,0	100,0	2 875,9

1) Enligt exportenkäten i februari 1972.

Diagram A

Järn- och stålverk

Exportutvecklingen enligt utrikeshandelsstatistiken och exportenkäterna november 1971 - november 1972



Tabell 3. Verkstadsindustri - Uppgifter om population och urval

Stratum	Antal företag År 1967	Antal anställda År 1966	Enkäturval Jan 1968	Urvals- sannolikhet	Population Nov 1972	Enkäturval Nov 1972	Enkät svar Nov 1972	Svars- procent
1	89	0 - 4	0	0	-	-	-	-
2	1 167	5 - 9	0	0	-	-	-	-
3	2 400	10 - 49	80	0,0333	2 400	80	80	100,0
4	446	50 - 99	83	0,1861	446	83	83	100,0
5	228	100 - 199	75	0,3281	228	75	75	100,0
6	122	200 - 499	61	0,5000	119	58	57	98,3
7	90	500 -	90	1,0000	90	90	90	100,0
8	315	Nyttillkomna efter 1966	20	0,0635	315	20	20	100,0
9	8	x)	8	1,0000	8	8	8	100,0
Summa	4 865	..	417	..	3 606	414	413	99,8

x) Företag på järn- och stålsidan (ISIC 341) med export av verkstadsprodukter.

Tabell 4. Verkstadsindustri - Faktisk och planerad export åren 1971-1973. Uppräknade värden i miljoner kronor

År	Stratum							Summa	Utrikeshandels- statistik
	3	4	5	6	7	8	9		
1971:I ¹	..	..	..	660	5 526	..	312	..	7 959,1
1971:II ¹	..	..	..	608	5 854	..	271	..	7 473,9
1971 ¹	498	294	307	1 268	11 380	110	583	14 440	15 433,0
1972:I	..	..	..	651	5 964	..	268	..	8 362,4
1972:II	..	..	..	678	6 186	..	308	..	
1972	553	301	358	1 329	12 150	80	576	15 347	
1973:I	..	..	..	744	6 674	..	273	..	
1973:II	..	..	..	745	6 980	..	343	..	
1973	666	359	404	1 489	13 654	80	616	17 268	

1) Enligt exportenkäten i februari 1972.

Tabell 5. Verkstadsindustri - Faktisk och planerad export fördelad på länder och länderområden åren 1971-1973. Uppräknade värden inom vissa storleksgrupper.
Miljoner kronor

Områden	År Stratum	1971 ¹				1972				1973				Relativ fördelning			Utrikeshandels- statistiken	
		6	7	9	S:a	6	7	9	S:a	6	7	9	S:a	1971 ¹	1972	1973	Relativ förd	Absolut förd
Västeuropa		910	6828	417	8155	926	7053	375	8354	1052	7948	436	9436	61,6	59,4	59,9	65,1	10044,5
därav:																		
EEC		343	1890	186	2419	323	2088	185	2596	373	2247	219	2839	18,3	18,5	18,0	19,0	2938,7
EFTA		524	4489	213	5226	551	4345	175	5071	632	4977	179	5788	39,5	36,1	36,7	41,9	6470,8
(inkl Finland)																		
Norge		148	822	26	996	147	854	34	1035	156	933	24	1113	7,5	7,4	7,1	9,1	1397,9
Danmark		93	1157	19	1269	101	868	19	988	121	1004	18	1143	9,6	7,0	7,3	9,5	1469,5
Finland		102	719	21	842	104	675	18	797	123	916	17	1056	6,4	5,7	6,7	8,2	1261,4
Storbritannien		79	888	71	1038	95	1225	69	1389	110	1449	81	1640	7,8	9,9	10,4	8,0	1237,6
Västtyskland		169	528	70	767	127	609	80	816	141	578	98	817	5,8	5,8	5,2	6,6	1011,1
Östeuropa och Kina		38	389	18	445	57	347	18	422	63	450	20	533	3,4	3,0	3,4	3,9	597,2
USA och Kanada		157	1787	30	1974	189	2173	26	2388	202	2413	36	2651	14,9	17,0	16,8	13,2	2043,8
Japan		28	132	9	169	21	133	15	169	20	160	18	198	1,3	1,2	1,2	1,5	239,0
Övriga länder		135	2244	109	2488	136	2444	142	2722	152	2683	106	2941	18,8	19,4	18,7	16,3	2508,5
Summa		1268	11380	583	13231	1329	12150	576	14055	1489	13654	616	15759	100,0	100,0	100,0	100,0	15433,0
Procentandel av totala exporten enligt enkät- uppgifterna					92				92				91					

1) Enligt exportenkäten i februari 1972.

Tabell 6. Järn- och stålverk - Marknadssituation för järn- och stålprodukter på exportmarknaden. Procentuell fördelning

Marknadssituationen kommer jämfört med närmast föregående halvår att:			
	Markera med ett kryss i tillämplig ruta för varje halvår		
	1972	1973	
	2:a halvåret	1:a halvåret	2:a halvåret
förbättras	57,7	96,8	95,1
vara oförändrad	34,0	3,2	4,9
försämras	8,3	-	-
TOTALT:	100,0	100,0	100,0
SVARSPROCENT	100,0	100,0	100,0

Tabell 7. Verkstadsindustri - Marknadssituation för verkstadsprodukter på exportmarknaden. Procentuell fördelning

Marknadssituationen kommer jämfört med närmast föregående halvår att:			
	Markera med ett kryss i tillämplig ruta för varje halvår		
	1972	1973	
	2:a halvåret	1:a halvåret	2:a halvåret
förbättras	20,4	35,1	38,9
vara oförändrad	75,4	62,9	59,8
försämras	4,2	2,0	1,3
TOTALT:	100,0	100,0	100,0
SVARSPROCENT	98,2	97,9	98,2

I exportenkäterna definieras grupperna järn- och stålverk resp verkstadsindustrier som företag med produktion av nedan uppräknade produkter

Med järn och stål avses följande tulltaxenummer
(Brysselnomenklatur):

73.01, 73.02, 73.04, 73.05	Tackjärn, järnsvamp, pulveriserat järn och stål samt ferrolegeringar
73.06, 73.07, 73.08	Göt och ämnen (Obs! se även 73.15)
73.09	Universaljärn och universalstål
73.10, 73.11	Valstråd och stänger inkl profilstänger
73.12	Band, varm- eller kallvalsade
73.13	Plåt, varm- eller kallvalsad
73.14	Dragen tråd
73.15	Legerat stål och kolrikt stål, i sådana former som avses i nr 73.06-73.14
73.16	Banbyggnadsmaterial
73.17, 73.18, 73.19, 73.20	Rör och rördelar
73.40	Gjutjärns-, stålgiut- och smidesgods, ej vidare bearbetat

Med verkstadsprodukter avses följande tulltaxenummer
(Brysselnomenklatur):

73.21 - 73.36	Konstruktioner och manufaktur av järn och stål
73.38.11 - 73.38.49	Hushålls- och sanitetsartiklar av järn och stål
74.09 - 74.19, 75.06	Arbeten av andra oädla metaller
76.08 - 76.16, 77.03, 78.06	
79.05 - 79.06, 80.06	
Kapitel 82, 83	Verktyg, redskap, bestick o d
Kapitel 84	Ångpannor, maskiner och apparater samt mekaniska redskap
Kapitel 85	Elektriska maskiner och apparater samt elektriskt materiel
Kapitel 86 - 88	Transportmedel exkl fartyg och båtar och militära stridsfordon under 87.08
90.17.11 - 90.17.19, 90.20	Elektromedicinska apparater och instrument, röntgenapparater o d
90.26.30, 90.28	Elektriska instrument och apparater för mätning, kontroll, analys eller automatisk reglering
87.08, 93.01 - 93.02, 93.06.10 - 93.06.20, 93.07.10 - 93.07.20	Bepansrade stridsfordon, vapen och ammunition